

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ.

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΝΑΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ.

Ὁ πανσέβαστος ἀπόστολος Παῦλος συλλογιζόμενος, ὅτι οἱ μὲν διώκται τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἐμποδίζουσι τὸν πολυπλασιασμόν τῆς πίστεως, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔχει δύναμιν, ἵνα καταργήσῃ αὐτούς, τὴν θλίψιν ὑπὲρ τούτου ἠσθάνετο, ὥς τρις παρεκάλεσε τὸν Κύριον, ἵνα ἐλευθερώσῃ αὐ-

τὸν « Ὑπὲρ τούτου τρις τὸν Κύριον παρε- ^{2. Κορ. 12.}
» κάλεσα, ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ ». Ὅταν δὲ ^{8.}
ἐπληροφορήθη, ὅτι ταῦτό ἐστι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, καθότι ὅπου ἀσθενεῖ καὶ ἀδυνατεῖ ἡ φύσις, ἐκεῖ φανεροῦται ἡ τελειότης τῆς θείας δυνάμεως, τότε μετέβαλε τὴν θλίψιν εἰς ἠδονήν, τότε μετὰ χαρᾶς ἐκαυ-

ἁῦτο, ὅτι ἐστὶν ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος.
 9. « Ἦδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς
 » ἀσθενείαις μου ». Τότε ἀρεσὰ ἐγένοντο εἰς
 αὐτὸν πάντα, ὅσα ἐπασχεν ὑπὸ τῶν ἐ-
 10. χθρῶν τοῦ εὐαγγελίου. « Διὸ εὐδοκῶ, ἔ-
 λεγεν, ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγ-
 » καις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ
 » Χριστοῦ ». Τότε μεγαλοφώνως ἐκήρυττεν,
 ὅτι, ὅταν κατὰ φύσιν ἀσθενῇ, τότε κατὰ
 χάριν δυνατός ἐστι. « Ὅταν γὰρ ἀσθενῶ,
 » τότε δυνατός εἰμι ». Τί δὲ διδάσκει ἡμᾶς
 τοῦτο τὸ ἅγιον τοῦ Παύλου παράδειγμα;
 Αὐτὸ, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, διδάσκει,
 ποῖόν ἐστι τὸ βάλσαμον, τὸ ἰατρεῦον πᾶ-
 σαν θλίψιν καὶ ὀδύνην· πάντες χρεῖαν ἔ-
 χομεν τούτου τοῦ ἐπουρανίου βαλσάμου,
 ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐστὶν ἀμέτοχος τῶν ἐν τῷ κό-
 σμῳ θλίψεων, πάντες δὲ πυκνὰ πίνομεν τὰ
 16. πικρὰ τῶν θλίψεων ποτήρια. « Ἐν τῷ κό-
 32. » σμῳ θλίψιν ἔξετε ». Ἀλλὰ ποῖόν ἐστι τὸ
 τοιοῦτον θεραπευτικὸν βάλσαμον; ἐκεῖνό ἐ-
 σιν, ὅπερ μετέβαλε τὸν σκόλοπα τοῦ Παύ-
 λου εἰς ἡδονήν. Τί ἐθεράπευσε τὴν ὑπερβο-
 λικὴν λύπην τοῦ Παύλου; Οὐδὲν ἄλλο, εἰ-
 μὴ ἡ πληροφορία, ὅτι κατὰ θεῖαν θέλησιν
 ἐπασχεν. Ἐὰν οὖν καὶ ἡμεῖς πληροφορη-
 θῶμεν, ὅτι πᾶσα δυστυχία καὶ ὀδύνη ἐκ
 θεοῦ ἐστὶν, αὐτῇ ἡ πληροφορία γίνεται βάλ-
 σαμον θεραπευτικὸν πάσης ὀδύνης καὶ θλί-
 ψεως.

Ἄλλ' ὅταν ἐγὼ, λέγεις, βλέπω, ὅτι κα-
 τήνησα εἰς τὴν ἐσχάτην πτωχείαν, ἐπει-
 δὴ οἱ λησται ἤρπασαν πάντα τὰ ὑπάρ-
 χοντά μου· ἢ ὅτι κατεστάθην ἰδιώτης καὶ

χυδαῖος, ἐπειδὴ οἱ φθονεροὶ ἐστέρησάν με
 τῆς ἀξίας μου· ἢ ὅτι ἠσθένησα βαρέως,
 ἐπειδὴ ἡ δυσκρασία τοῦ ἀέρος ἐβλαψε τὴν
 ὑγείαν μου· τότε πόθεν δύναμαι πληροφο-
 ρηθῆναι, ὅτι ἡ θλίψις μου ἐπῆλλθέ μοι ἐκ
 χειρὸς Κυρίου. Πόθεν, ἐκ τῆς πίστεώς σου·
 οὐ πιστεύεις, ὅτι ὁ θεὸς μετέρχεται ὡς ὀρ-
 γανα τῆς παντοδυνάμου αὐτοῦ θελήσεως
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ στοιχεῖα, κα-
 θὼς μετῆλθε τὸν Φαραῶ καὶ τὸν ἄερα, καὶ
 τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ πῦρ, καὶ τὴν γῆν ἐν τῇ
 Αἰγύπτῳ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως; Οὐ
 πιστεύεις ὅτι « Θεὸς μέγας Κύριος, καὶ βασι- ^{ματ. 94.}
 » λεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Ὅτι ἐν ^{2. — 5.}
 » τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ
 » τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ εἰσιν. Ὅτι αὐ-
 » τοῦ ἐσιν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν
 » αὐτήν, καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐ-
 » τοῦ ἐπλασαν; Οὐχ ὁμολογεῖς, ὅτι « Κύ- ^{1. Βασ. 1.}
 » ριος θανατοῖ καὶ ζωογονοῖ, κατάγει εἰς ^{8. — 8.}
 » ἄδου καὶ ἀνάγει. Κύριος πτωχίζει καὶ
 » πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ· ἀνιστᾷ
 » ἀπὸ τῆς γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας
 » ἐγείρει πτωχόν, καθίσει μετὰ δυναστῶν
 » λαοῦ, καὶ θρόνου δόξης κατακληρονομεῖν
 » αὐτόν; Οὐκ ἀκούεις τὸν Κύριόν σου,
 ὅς τις εἰπὼν « Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς ^{Ματθ. 10.}
 » κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσὶν » ἐ- ^{30.}
 φανέρωσε διὰ τούτου, ὅτι πάντα τὰ
 καθ' ἡμᾶς, καὶ αὐτὰ δηληνότε τὰ μικρο-
 τατα αὐτὸς διευθύνει, καὶ οἷς οἶδε κρι-
 μασι διατάσσει καὶ διορίζει; ἐὰν πισ-
 τεύης, ὅτι ἐστὶ θεὸς ἀναγκάζουσαι πιστεῦ-
 σαι, ὅτι περὶ πάντων προνοεῖ, διότι,

ἐὰν μὴ περὶ πάντων προνοῆ, οὐ προνοεῖ, ἢ καθότι οὐ δύναται, ἢ καθότι οὐ θέλει, τὸ πρῶτόν ἐστιν ἀδυναμία· τὸ δεύτερον, κακία· καὶ τὰ δύο δὲ εἰσι πάθη ἀπέχοντα ἀπὸ τῆς ἀπαθεστάτης καὶ παντοδυνάμου καὶ πανυπερτελείου φύσεως τῆς θεότητος περισσότερον, ἢ ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. Βλέπετε οὖν, ὅτι ἐὰν πιστεύης, ὅτι ἐστὶ θεός, ἔχεις πληροφορίαν, ὅτι καὶ ἡ συμφορὰ καὶ ἡ λύπη καὶ ἡ ἀσθένεια, καὶ εἴτι ἄλλο πάσχεις, ἐκ θεοῦ ἐστίν.

Ἐπειδὴ οὖν πάντες οἱ πιστοὶ τοιαύτην ἔχομεν πληροφορίαν, ἀκούσατε πῶς ἐκ τῆς πληροφορίας ταύτης προέρχεται τῶν θλίψεων ἢ παρηγορία. Πολλὰ εἰσι τοῦ θεοῦ τὰ ὀνόματα, ἐπίσημον δὲ μεταξὺ τούτων καὶ πανένδοξον τὸ ὄνομα πατῆρ· τοῦτο τὸ ὄνομα ὡς δηλωτικὸν τῆς ἀγάπης καὶ εὐσπλαγχνίας αὐτοῦ, τόσον ἀρεστόν ἐστιν εἰς αὐτόν, ὥστε οὐ μόνον εὐδόκησεν, ἵνα γραφῆ εἰς πάμπολλα μέρη τῶν ἁγίων αὐτοῦ Γραφῶν, ἀλλὰ καὶ διέταξεν, ἵνα, ὅταν προσευχώμεθα, ὀνομάζωμεν αὐτόν πατέρα.

Ματθ. 6. 9. « Οὗτος οὖν, εἶπε, προσεύχεσθε ὑμεῖς· » Πάτερ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς » . Ἐπειδὴ οὖν καὶ λέγεται, καὶ ἐστὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ θεός, ἀκόλουθόν ἐστίν, ὅτι καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ πεμπομένη ἡμῖν τιμωρία πατρική ἐστίν, ἡγῶν συμφέρουσα καὶ ὠφέλιμος· διότι ποῖος πατὴρ παιδεύει τὸν υἱὸν αὐτοῦ οὐχ ἵνα ὠφελήσῃ, ἀλλ' ἵνα βλάψῃ αὐτόν; ἐπειδὴ, λέγω, πατὴρ ἐστὶ, καὶ πατὴρ τοσοῦτον φιλότεκνος, ὥστε τόσον ἀγάπην ἔχει πρὸς τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὅσην οὐδεὶς ἄλλος· « Μεί-

» ζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις ^{Ιωάν. 15. 13.}
 » τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἢ ὑπὲρ τῶν φίλων
 » αὐτοῦ »· φανερόν ἐστιν, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ παιδευσὶς ἀγάπη ἐστίν, ἑλεός ἐστι καὶ εὐεργεσία· παιδεύει, ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν βλάβην· « Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ ^{σοφ. 4. 11.}
 » σύνεσις αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ »· Παιδεύει, ἵνα διορθώσῃ· « Καὶ ἡ ^{ἡσ. 50. 5.} παιδεία Κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὦτα· ἐγὼ δὲ » οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω »· Παιδεύει, ἵνα ἐλεήσῃ, « Ἐπισκέψομαι ἐν ^{ψαλ. 88. 82, 33,} ῥάβδῳ τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ ἐν μάστιγι τὰς ἀδικίας αὐτῶν· τὸ δὲ ἑλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν »· Παιδεύει, ἵνα δοκιμάσῃ καὶ δοξάσῃ· « Ὡς χρυσὸν ἐν ^{σοφ. 3. 6.} χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς; Παιδεύει ὀλίγον, ἵνα εὐεργετήσῃ πολὺ· « Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργε- ^{αὐτ. 5.} τηθήσονται »· Ἐὰν τὸ χρυσίον εἶχεν αἰσθησιν καὶ φωνὴν, ἐκραύγαζεν ἀναμφιβόλως, καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν χρυσοχόον· βάλε με εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ φλόγιζέ με· διότι ὅσον με φλογίζεις, τόσον με καθαρίζεις.

Στενοχωρούμεθα ἀληθῶς, ὅταν καταπίνωμεν τὰ ἰατρικὰ, καὶ ναυτιῶμεν καὶ πάσχωμεν· τρέμωμεν ἀληθῶς καὶ ὀδυνώμεθα, ὅταν ὁ χειρουργὸς ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἵνα κόψῃ τὸ σεσηπὸς ἡμῶν μέλος· ὁμως ἐπειδὴ πιστεύομεν, ὅτι αὐτὰ διώκουσι τὸν θάνατον, καὶ φέρουσι τὴν ζωὴν, καταπαύουσι τῆς ἀβρωστίας τοὺς πόνους, καὶ προξενουσι τῆς ὑγείας τὴν ἡδονήν, οὐ μόνον ὑποφέρομεν καὶ τῶν ἰατρικῶν τὴν ἐνό-

χλησιν, καὶ τῆς διατομῆς τοὺς φόβους, ἀλλὰ καὶ ζητοῦμεν αὐτὰ παρὰ τῶν ἰατρῶν, καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτοῖς λόγῳ τε καὶ ἔργῳ πολλῶ μάλλον ὅσιν πεπληροφορημένους ἐστίν, ὅτι ὁ θεὸς διὰ τῆς συμφορᾶς ἐμποδίζει τὰ βλάπτοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέφει αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπωλείας, καὶ ἐπιχέει θεραπευτικὸν ἔλεος ἐπὶ τὰς πληγὰς τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ παιδεύει αὐτὸν πρὸς καιρὸν ὀλίγον, ἵνα ἀναπαύσῃ καὶ εὐεργετήσῃ αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἐκεῖνος οὐ μόνον αἰσθάνεται ἐλαφρίαν τῶν πόνων καὶ παρηγορίαν τῶν θλίψεων, ἀλλὰ καὶ εὐαρεστεῖται καὶ καθιδύνηται ἐν αὐτοῖς, καθὼς ὁ θεόληπτος Παῦλος

Ἡ ἄγνοια τῶν μελλόντων γενέσθαι αὐξάνει τὴν ἐν ταῖς συμφοραῖς θλίψιν· ἐπειδὴ οὐ βλέπομεν, οὐδὲ γινώσκομεν ὅσα πολυτάκτις συμβαίνουσιν εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν, διὰ τοῦτο ὑπερβαλλόντως λυπούμεθα, ὅταν πίπτωμεν εἰς συμφορὰς καὶ δυσυχίας. Διὰ τί θλίβεσαι τόσοσιν πολλὰ; διότι ἐσερήθησθε τοῦ πλοῦτου σου; ἀλλ' εἰ ἐβλεπες, ὅτι ὁ πλοῦτός σου ἐμελλε καταποντίσαι σε εἰς ἀσωτείας, αἵτινες ἐφθειρον τὴν υἰότητα σου, καὶ ἐσμίκρυνον τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἢ λύπη σου ἐξαλείφετο· διότι προέκρινες τὴν υἰότητα καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἀφρώστιας καὶ τοῦ θανάτου. Διὰ τί λυπεῖσαι; διότι ἐγυμνώθησθε τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἐξουσίας σου; ἀλλ' εἰ ἐβλεπες, ὅτι ἡ ἀξία καὶ ἡ ἐξουσία σου ἐμελλον κατακρημνίσαι σε εἰς ἀδικίας καὶ ἀρπαγὰς καὶ καταδυναστείας,

ἐξ ὧν περιέπιπτες εἰς τὰς κατακρίσεις καὶ τιμωρίας τῶν πολιτικῶν νόμων, ἢ λύπη μου ἔφευγε· διότι προέκρινες τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῆς αἰσχύνης καὶ τιμωρίας. Διὰ τί κλαίεις πικρῶς, διότι ἀπέθανεν ὁ μονογενὴς σου υἱός, καὶ ἐγκατελείφθησθε ἀτεκνος; ἀλλ', εἰ ἐβλεπες, ὅτι ὁ υἱός σου ἐμελλε γενέσθαι φθορὸς τῶν ὑπαρχόντων σου, ἢ προδότης τῆς τιμῆς σου, ἢ κλέπτης, ἢ ληστής, τότε ἢ λύπη οὐκ εὕρισκε τόπον εἰς τὴν καρδίαν σου· διότι προέκρινες τὴν ἀτεκνίαν μάλλον, ἢ τὰ τῶσαῦτα κακά. Διὰ τί κραυγάζεις καὶ ὀδυρεσαι, καὶ γογγύζεις; διὰ τοὺς πόνους τῆς ἀσθενείας σου; ἀλλ', εἰ ἐβλεπες, πόσα κακά ἐμελλε προξενῆσαι σοὶ ἡ υἰότητα, ἐδίωκες καὶ τὰς κραυγὰς καὶ τοὺς ὀδυρμούς, καὶ τὸν γογγυσμὸν σου· διότι προέκρινες ἐν κακὸν μάλλον, ἢ ἄλλα πολλὰ καὶ θλιβερώτερα. Γίνεται οὖν ἡ θλίψις ὑπερβολικὴ ἐν ταῖς συμφοραῖς, ἐπειδὴ οὐκ ἐσμὲν οὐδὲ προορατικοί, οὐδὲ πραγμαστικοί τῶν μελλόντων· ἀλλὰ καὶ οὐδὲ βλέπωμεν, οὐδὲ προγυμνίζομεν τὰ μέλλοντα, ἔχομεν ὁμῶς τὴν πίστιν, ἣτις κατευνάζει τὴν θλίψιν, καὶ φέρει τὴν παρηγορίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον· προσκάλεσον εἰς τὸν καιρὸν τῆς συμφορᾶς σου τὴν πίστιν, καὶ ἄκουσον ὅσα αὐτὴ σὲ διδάσκει· αὐτὴ λέγει σοὶ, ὅτι τὰ πάντα ἐκ θεοῦ, καὶ χωρὶς τοῦ θεοῦ οὐδέν· αὐτὴ λέγει σοὶ, ὅτι ὁ θεός, ὡς πατὴρ ὑπὲρ πάντας τοὺς πατέρας φιλοστοργότατος, πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν ἀποστέλλει πρὸς ἡμᾶς τὰς συμφορὰς καὶ τὰς ἀσθενείας· αὐτὴ λέγει σοὶ, ὅτι ἡ μικρὰ

καὶ πρόσκαιρος τιμωρία προξενεῖ σοι ἀπέραντον δόξαν καὶ αἰώνιον βασιλείαν. Ἐὰν πιστεύσῃς καὶ πληροφορηθῆς, ὅτι ταῦτά εἰσιν ἀληθῆ, ἐβέλαια, ἀναντιρρήτα, ἢ τοιαύτη πληροφορία γίνεται ἀντιφάρμακον πάσης θλίψεως· αὐτὴ σπογγίζει τὰ δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν, γλυκαίνει τῆς ἀβύσσου τοὺς πόνους, διασκεδάζει τὴν ζάλην τῆς ψυχῆς, φέρει γαλήνην καὶ χαρὰν εἰς τὴν καρδίαν.

Πολλὰς καὶ μεγάλας θλίψεις ἐδοκίμασεν ὁ προφητὰναξ Δαβὶδ· καθ' ὑπερβολὴν ἐξενοχώρησαν αὐτὸν οἱ ἄδικοι διωγμοὶ τοῦ Σαούλ· ἐτραυμάτισε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὁ ἄωρος θάνατος τοῦ ἐκ τῆς Βηρσαβεε γεννηθέντος αὐτῷ παιδίου· ἐλύπησαν αὐτὸν οἱ συχνοὶ πόλεμοι τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ· κατέθλιψεν αὐτὸν ἡ καταδρομὴ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀβессαλώμ, καὶ ὁ ἐλεεινὸς αὐτοῦ θάνατος ἔφερεν εἰς αὐτὸν βαθεῖς ἀναστεναγμοὺς καὶ πικρὰ δάκρυα· ἐστρεφε τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ τῶν συμφορῶν· ἔβλεπεν, καὶ εὖρη παρηγορίαν, πλὴν ματαιῶς ἐκοπίαζε, διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ οὐδεμίαν ἐδέχετο παραμυθίαν. « Ἀπηνήνατο, ἔλεγε, παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου ». Ἀλλ' ἐνθυμήθη, λέγει, τὸν θεόν « Ἐμνήσθη τὸ θεοῦ ». Τί τοῦτο σημαίνει; αὐτὸς πάντοτε εἶχεν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτοῦ τὸν θεόν· διὰ τί οὖν λέγει, ὅτι τότε ἐμνήσθη τοῦ θεοῦ, ὅτε ἡ ψυχὴ αὐτοῦ οὐκ ἐδέχετο παρηγορίαν; Διότι τότε, ἐν τῷ καιρῷ τῆς θλίψεως αὐτοῦ, ἐξηρεύνησεν ἀκριβέστερον τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ οἰκονομούμενα διὰ τῶν θλίψεων. « Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου

» λέγει, τὸν θεόν ἐξεζήτησα ». Ἐρευνήσας δὲ, ἐπληροφορήθη, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέστειλεν αὐτῷ τὰς θλίψεις, ὅτι ὁ θεὸς ἐστὶ πανάγαθος πατήρ, ὅτι ὁ θεὸς, ὁ βλέπων τὰ μέλλοντα, καθὼς καὶ τὰ παρόντα, οἰκονομεῖ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν τὰ πάντα· ἢ τοιαύτη δὲ πληροφορία οὐκ ἠπάτησεν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησεν ἔργον θαυμάσιον. « Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν θεόν ἐξεζήτησα, ταῖς χερσὶ μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθη ». Ἐξεβρίζωσε δηλαδὴ τὴν θλίψιν, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὴν ἀγαλλίασιν· διὸ μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης ἐκραύγαζεν· « Ἐμνήσθη τὸ θεοῦ, καὶ εὐφράνθη ».

Ποῖος ἄλλος ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον ἐδοκίμασεν ἢ ἐλεεινοτέρας συμφορὰς, ἢ βεβαιότερας ἀνάγκας, ἢ θλιβερωτέρας ὀδύνας ἐκείνων, ὅσας ἐδοκίμασεν εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁ πολυάθλος Ἰώβ; Πλούσιος ἦν ἐκεῖνος, πολύτεκνος, « Εὐγε-¹ 14β, 1. 3. » νῆς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν », ἐνδοξος, ὑγιής· ἅμα δὲ, τουτέστιν ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας ἕως τῆς ἄλλης ἐγένετο πάμπτωχος, ἄτεκνος, ἰδιώτης, ἀσθενής καὶ κατατετραυματισμένος « Ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς ». ¹ 14β. ² 7. 8. Εἰς τοιαύτην δὲ κατάστασιν κατήντησεν, ὥστε « Ἐκάθητο ἐπὶ κοπρίας ἔξω τῆς » πόλεως, καὶ ἔλαβεν ὄστρακον, ἵνα τὸν » ἰχώρα ξέῃ τῶν πληγῶν αὐτοῦ ». Ἦλθον καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν οὐχὶ πρὸς παρηγορίαν, ἀλλ' εἰς προσθήκην τοῦ πόνου τῆς καρδίας αὐτοῦ· διότι αὐτοὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν, ἤλεγχον αὐτὸν αὐστηρῶς, καὶ ἐξωνείδιζον αὐτὸν ὡς ὑποκριτὴν καὶ

¹ 14β. ² 7. 8.

παράνομον· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐπεσώρευε θλίψιν ἐπὶ τὰς θλίψεις αὐτοῦ, καὶ ἄλγος ἐπὶ τὰ ἄλγη αὐτοῦ, πειράζουσα καὶ προτρέπουσα αὐτὸν, ἵνα βλασφημήσῃ. Ποῖον δὲ βάλαμον εὔρηκεν ὁ πανάριστος εἰς τοσαύτας θλίψεις; ποῖον ἔμπλαστρον εἰς τὰς τοσαύτας πληγὰς; ἐσυλλογίσθη ὁ παμμακάριστος, ὅτι ταῦτα πάντα ἐκ θεοῦ εἰσι, καὶ ὅτι ὁ θεὸς οὕτως εὐδόκησεν· ὅθεν

ἰωβ. 1. 11. ἔλεγεν· « Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως » ἐγένετο ». Ἡ τοιαύτη δὲ πληροφορία ἔφερεν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τὴν ἀνδρίαν, τὴν καρτερότητα, τὴν ὑπομονὴν, καὶ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ τὴν πρὸς τὸν θεὸν εὐχαριστίαν. « Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, ἐβόα, » οὕτως ἐγένετο· εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου » εὐλογημένον ». Ὡς λόγια σεβάσματα, ἀγία, ψυχοσωτήρια· λόγια παρηγορητικά, ἱαματικά, χάριτος θείας πεπληρωμένα.

Θεὸς καὶ κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ πάσης κτίσεως δημιουργὸς, « Πᾶσα δόσις ἀγα- ἰακ. 1. 17. » θὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἀνωθέν ἐστι » καταβαῖνον ἀπὸ σοῦ τοῦ πατρὸς τῶν » φώτων », δὸς ἡμῖν τοῦτο τὸ δῶρημα, ἵνα, ὅταν βασανίζωσιν ἡμᾶς τῆς ἀσθενείας οἱ πόνοι, ἢ τυραννῆ ἡμᾶς τῶν συμφορῶν ἢ θλίψις, μὴ βλέπωμεν κάτω εἰς τὴν γῆν, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα, ἀλλ' ὡς λογικοὶ ἄνθρωποι

αἴρωμεν ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ὄμματα· ἀξίωσον ἡμᾶς, ἵνα μνημονεύωμεν, ὅτι σὺ εἶ ἰωβ. 3. 6. ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὅστις τοσοῦτον ἠγάπησας ἡμᾶς, ὥστε τὸν μονογενῆ σου υἱὸν ἔδωκας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν· καὶ ὅτι σὺ ἐξαποστέλλεις καὶ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν δυστυχίαν, καὶ τὴν ὑγίαν καὶ τὴν ἀσθένειαν, πληροφόρησον τὰν νοῦν ἡμῶν, ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν ἀποστέλλεις τὰς διαφόρους θλίψεις· καὶ ὅτι πλήττεται, ἵνα ἰατρεύσῃ· παιδεύεις, ἵνα ἐλεήσῃ· τιμωρεῖς, ἵνα δοξάσῃ· θεὸς εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν τὸ νόημα, ὅπερ ἐνόησεν ὁ μακάριος Ἰωβ, ὅταν διὰ τῶν τοσοῦτων θλίψεων τὴν ὑπομονὴν αὐτοῦ ἐδοκίμαζες· βάλε εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν τὴν ἐννοίαν τῶν λόγων τῆς θείας προσευχῆς, ἣν ὁ μονογενὴς σου υἱὸς ἡμᾶς ἐδίδαξε.

Μακάριος, ἀδελφοί, ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἰς πᾶσαν θλίψιν αὐτοῦ καὶ φρονεῖ καὶ λέγει τὰ ἅγια τοῦ Ἰωβ λόγια· « Ὡς τῷ » Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο· εἶη τὸ ὄνο- » μα Κυρίου εὐλογημένον ». Μακάριος ἐκεῖ- ἰωβ. 1. 14. νος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἰς πᾶσαν θλιβεράν αὐτοῦ περιστάσιν καὶ φρονεῖ καὶ λέγει τὰ θεῖα καὶ σωτήρια τῆς ψυχικῆς ἰατρικῆς ἰατηρίας ῥήματα· « Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν Ματθ. 6. » οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ».